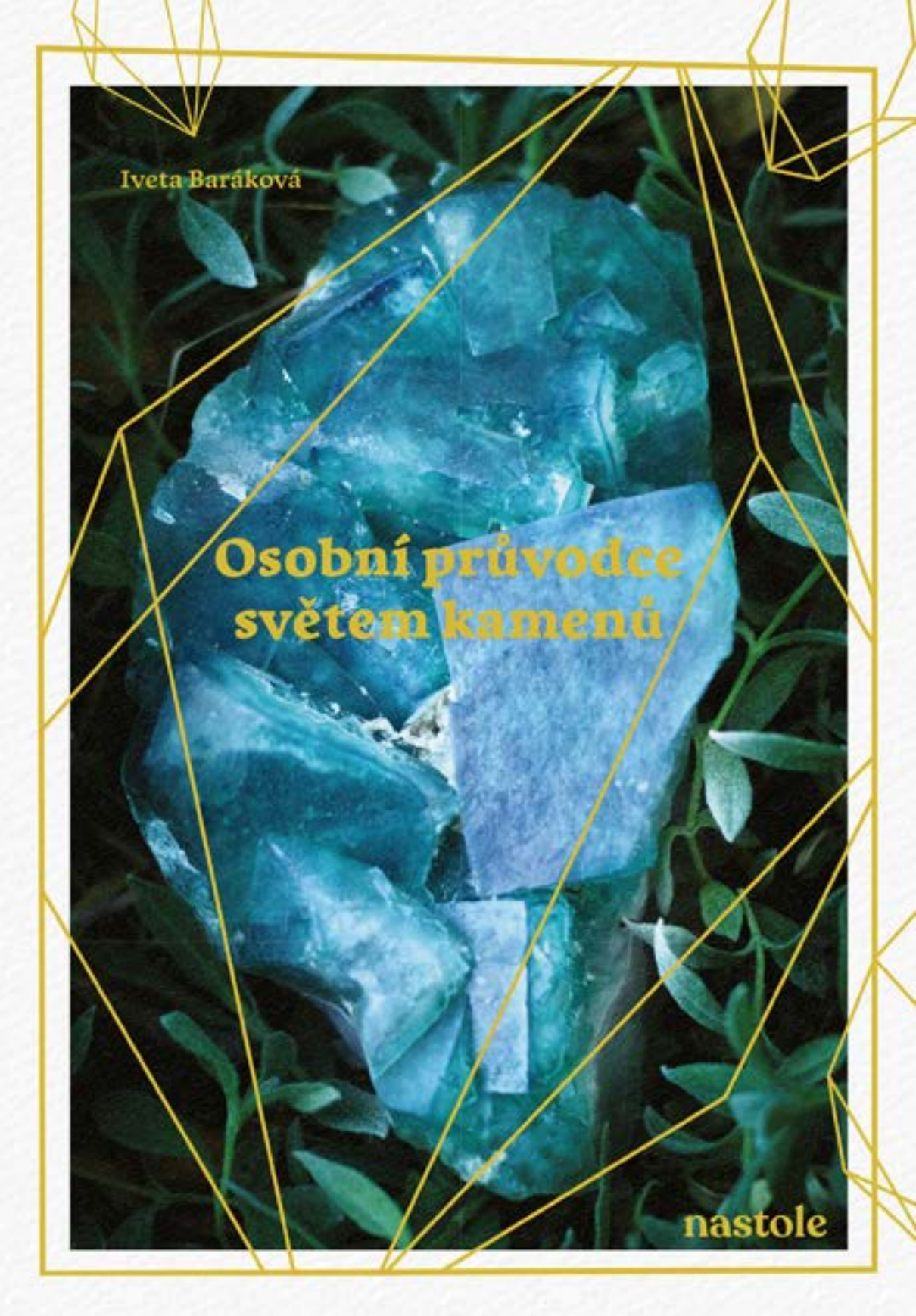

Iveta Baráková

Osobní průvodce světem kamenů

nastole

Osobní průvodce světem kamenů

Vyšlo také v tištěné verzi

Objednat můžete na
www.knihynastole.cz
www.albatrosmedia.cz

Iveta Baráková

Osobní průvodce světem kamenů – e-kniha
Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu majitelů práv.

ALBATROS **MEDIA**

Osobní průvodce světem kamenů

Iveta Baráková

© Iveta Baráková, 2025

Fotografie © Johana Svobodová, 2025

Ilustrace Shutterstock.com © LiliiaKyrylenko, © E.Va

Freepik.com © winwin.artlab

ISBN tištěné verze 978-80-7448-348-6

ISBN e-knihy 978-80-7448-366-0 (1. zveřejnění, 2025) (ePDF)

Iveta Baráková

Osobní průvodce světem kamenů

OBSAH

Úvod	7
Mýty o výběru kamene	11
Jak na výběr kamene	21
Věda? Magie? Přirozenost?	25
Několik základních pojmů	29
Možnosti využití kamenů	33
Vztahy a kameny	51
Čištění kamenů	67
Poznej svůj kámen	75
Křišťál	77
Růženín	85
Ametyst	89
Záhněda	95
Citrín	103
Fluorit	109
Septárie	121
Lapis lazuli	129
Zelený opál	135
Akvamarín	139
Vltavín	145
Larimar	151
Chromdiopsid	159
Měsíční kámen	163
Sluneční kámen	171
Lávový kámen	175
Čaroit	183
Morganit	187
Jantar	195
Zkamenělé dřevo	197
Jaspis zemský, oceánský	207
Český granát	211
Diamant	215
Závěrem aneb obyčejný kamínek od cesty	221

ÚVOD

Napsat úvod není snadné, začít s čímkoli, třeba s psáním nebo i čtením knihy, není jen tak, říkám si a vtom ke mně přichází krásné uvědomění: „Nevíš, od čeho začít? Začni od vděčnosti.“

*Jen se zkus nacítit na skálu,
i kdyby oči byly slepé,
dokud ti v hrudi srdce tepe,
zříš krásu každého krystalu.*

Jsem vděčná za každý „kamínek“, který mi kdy přišel do cesty. Jeden dobrý přítel mi řekl, že lidské příběhy jsou takové kamínky, které si před sebe klademe a tvoříme tak naši cestu.

A já věřím, že pomocí jakýchkoli kamínků je možné vytvořit tu nejkrásnější cestu – cestu absolutně na míru. Ať už se jedná o náš životní příběh či o použití skutečných kamenů jako nástrojů k sebepoznání.

Chceš kráčet touto cestou spolu se mnou? Zvolit si, jaký kamínek bude její součástí?

Možná ti tvrdili, ať si vybereš kamínek podle horoskopu, podle barvy vlasů, oblečení...

Já říkám: Vyber si takový, který potěší tvoje srdce. Takový, který ti pouhým pohledem na něj udělá radost. Takový, který si na chvíli zamiluješ, ale zároveň budeš vědět, že pochází ze Země – tam vždy bylo a je jeho místo, pravý domov.

Nesmutni, když ho ztratíš nebo tě na čas omrzí. Možná byl pro tebe cenný, ale ať už mu přisoudíš jakýkoli význam, nic tím nezměníš na jeho podstatě – vždycky (nebo alespoň hodně dlouhou dobu) bude tím, čím je – kamenem.

Podstata kamenů je hmotná. Kámen je jedním z nejstabilnějších materiálů na Zemi – to znamená, že nezmění své vlastnosti tak snadno jako třeba kapalina. Vybrusit či jinak opracovat kámen dá zabrat. Čím tvrdší kámen, tím těžší je s ním „pořízení“. Třeba takový diamant je skutečně tvrdý oříšek.

Naopak to, co lze ve spojení s kameny měnit poměrně snadno, je způsob, jak je vnímáš – co konkrétní kámen představuje pro tebe. Věříš-li, že ve tvých rukou se může „obyčejná hmota“ proměnit v „užitečný nástroj“, pak právě otvíráš tu správnou knihu.

Uvidíš, že svět kamenů může mít mnoho co dočinění s tvým vnitřním světem. Možná se před tebou objeví zcela nové neprobádané cesty. A já jsem moc ráda, že ti mohu v této knize poskytnout pár směrůvek, kudy se můžeš vydat.

Vše, co budu popisovat, je moje vnímání kamenů. Nejedná se o žádnou univerzální pravdu. A bude skvělé, když využiješ volný prostor v knize vyhrazený pro poznámky k vlastnímu zkoumání toho, jak kameny působí na tebe a k čemu všemu je pro sebe můžeš využít.

Předpokládám, že knihu budou vyhledávat a číst spíše dívky a ženy, proto v některých doporučeních, cvičeních a návodech k meditacím používám ženský rod. Jsi-li muž, zajímají tě kameny a budeš číst tuto knihu, prosím, nezlob se na mne a přizpůsob těch několik ženských koncovek svému genderu.

MÝTY O VÝBĚRU KAMENE

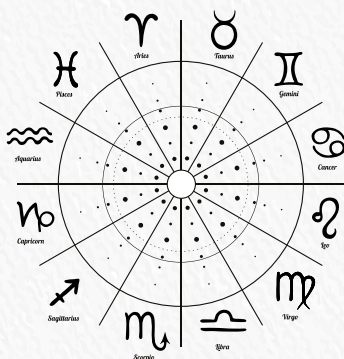

Nejčastějším „kamenem úrazu“ při práci s kameny je dle mého názoru jejich výběr. Ohledně něj totiž kolují různé „mýty“, které ve skutečnosti volbu kamene velmi omezují. Pokud si mám skutečně vybrat, chci mít k dispozici různé možnosti. Jak totiž uvidíš, nic není špatně, pokud je to tvá volba.

Prvním a snad nejrozšířenějším mýtem široko daleko je:

vybírejte si kámen podle horoskopu.

Nikdy nezapomenu na chvíli, kdy jsem byla poprvé v životě v obchodě s kameny. Vzala mě tam babička a dovolila mi vybrat si jeden kamínek, který mi umožnila koupit. Nadšeně jsem tedy sáhla po jednom, který se mi na první pohled moc líbil. Babička však můj výběr zpochybnila slovy: „Tenhle ale není podle tvého znamení. Měla bys vybírat z těchto tří, když jsi Střelec.“

Nakonec se mi babičku nějak podařilo přesvědčit, že na svém výběru trvám. Ale tato zkušenost se mi mnohokrát znovu připomněla, když jsem pak později prodávala kameny a byla svědkem podobných situací. A často bohužel zvítězilo protlačení názoru, že „kámen podle znamení bude vhodnější“. Osobně symboliku znamení zvěrokruhu nezamítám, netvrdím, že to nefunguje, a v typologiích jednotlivých znamení nacházím sebe sama i spousty svých blízkých. Co však většinou nefunguje, je výběr kamene závislý čistě a dogmaticky jen na znamení zvěrokruhu. Stejně jako si dobrá typologie osobnosti žádá hlubší rozbor a měla by být dělaná na míru konkrétnímu člověku, i výběr kamene je potřeba posuzovat individuálně, a ne „podle tabulky“. Existuje tak široká škála kamenů, že vybrat z nich pouhých dvacet, přiřadit je k jednotlivým znamením a stovky dalších překrásných druhů odstavit na druhou kolej by byla obrovská škoda. Navíc, pokud budeš zkoumat různé zdroje informací, ať už knihy, diskuze na sociálních sítích, nebo názory lidí, kteří s kameny pracují, pravděpodobně zjistíš, že se výběr kamenů přisuzovaných konkrétním znamením bude lišit. (Někdy i dost podstatně.)

Jiným mýtem ovlivňujícím výběr a nákup kamene je domněnka, že

kámen musí něco dělat.

Kolikrát jsem dostala otázku: „Prosím vás, a tenhle kámen dělá co?“

A trpělivě na ni odpovídala: „Víte, ten kámen, kromě své existence, nedělá vůbec nic. Ten, kdo tady něco dělá, jste vy a vaše vědomí.“

Možná tě zklamu, ale představa kamene jako „záračné pilulky“, která vyřeší zdravotní, vztahové či finanční potíže, je pohádková a velmi vzdálená realitě. Určitě toho můžeš s kamenem hodně zažít a mohou to být situace, kdy si řekneš „wow“, „zážrak“, „magie“..., ale rozhodně to není tak jednoduché, že „kámen něco udělá“ a hotovo. „Vlastnosti kamenů“ existují a jsou zpravidla vázány na kontakt s konkrétním člověkem. Jinak bude křišťál působit na mě, jinak na tebe a odlišně na tvou mamku nebo na babičku. Přesto existují některé vlastnosti, nejčastěji odvozené od barvy kamene, na kterých se shoduje velké množství lidí, ale nedoporučuji vytvářet si z nich dogmata a omezovat tak své vlastní vnímání založené na osobní zkušenosti. Každý z nás při kontaktu s určitým kamenem pravděpodobně zažije, uvidí nebo ucítí něco jiného.

Další mýtus, tentokrát z opačného spektra názorů, je, že

kámen je k ničemu.

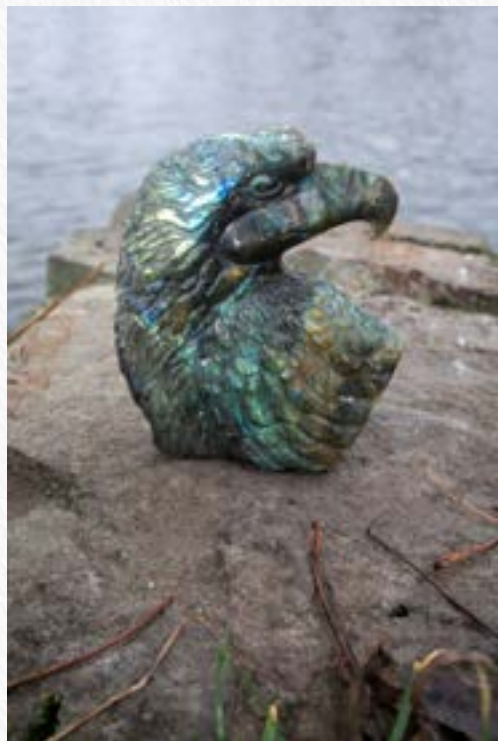
„Kámen je na nic, je to maximálně tak pěkné těžítko.“ Ačkoli kámen sám o sobě „nic nedělá“, zdaleka to neznamená, že je k ničemu a nemá žádné lepší využití, než že ti zatíží papíry, aby se nerozletěly, když zafouká vítr. S kamenem toho můžeš hodně zažít, záleží jen na tom, jak k němu budeš přistupovat, kolik bdělé pozornosti mu věnuješ, jestli k sobě necháš „promlouvat“ jeho strukturu, barvu, tvar, váhu, tvrdost, lesk... A nejvíc záleží na tom, čemu ty budeš věřit a co přijmeš za své.

Už vybíráš svůj kámen? Tak pozor na mýtus, že

neopracovaný kámen je lepší než opracovaný.

A v čem nebo k čemu je neopracovaný kámen lepší? „No, to je přece jedno – je prostě přírodní,“ může někdo namítnout.

Opravdu je lepší? Je automaticky lepší vše, co je přírodní (myšleno neopracované)? Je lepší kus dřeva, nebo vařečka? Dle mého názoru záleží na tom, co od kamene očekávám. Pokud chci, aby vynikla jeho barva a struktura, tak ta ale v přírodní formě nemusí být vůbec výrazná. Těžko říct, jestli by například labradorit ve své

Labradorit

Akvamarin

přírodní formě upoutal tolik pozornosti jako ten broušený a leštěný. Tvar brusu, například srdce, mi může připomínat, že existuje někdo, kdo na mě myslí s láskou a daroval mi tento kámen. Nebo mám někoho, kdo si přeje, abych byla pod ochranou, a díky němuž stojí na mém nočním stolku kamenný andělíček. Ale možná jsem taky vášnivý mineralog a sbírám přírodní kameny se zajímavou či vzácnou krystalizací, která je ideálně co nejméně poškozená a člověk do ní příliš nezasáhl. To pak určitě sáhnu po přírodním, neopracovaném kamenu. Anebo se mi přírodní či opracované kameny prostě líbí víc.

Dalším samostatným tématem by pak mohl být způsob opracování, který skutečně může do jisté míry kámen poškodit, či dokonce znehodnotit. Některé kameny jsou opracovávány ručně – v tomto tkví jejich velká přidaná hodnota, protože se často jedná o skutečná umělecká díla. V případě kamenů určených k zasazení do šperků se může jednat o tzv. **fazetování** – například diamantový brus „briliant“ obrovsky zvedá hodnotu tohoto kamene.

Dalším nejčastějším způsobem úpravy je tzv. **tromlování** – v tomto případě kámen prochází strojovým opracováním s využitím chemických látek a výsledkem je ze všech stran obroušený a ohlazený kámen „neurčitého tvaru“. Právě tímto způsobem lze kámen i znehodnotit. Jen si představ, že do „tromlovací pračky“ hodí někdo bezmyšlenkovitě krásně rostlý krystal, třeba jen proto, že neměl čas mu věnovat dostatek pozornosti a nevšiml si, že se nejedná jen o „kus materiálu“, ale o skutečný mineralogický skvost.

Další mýtus, s nímž se setkávám, bych nazvala

hledání celoživotního průvodce.

Máš pocit, že některé kameny k tobě prostě patří a že to tak bude vždycky? Možná si říkáš: „Vnímám s nimi přece takové spojení. Vidím v nich určitou symboliku tolik provázanou s mým aktuálním bytím...“ Nebo: „Tuhle barvu přece miluju – to je moje barva.“

Výběr kamene může být jako láska na první pohled a ty cítíš, že takhle to bude navždy. Pak nezapomeň, že životní situace, která se ke kamenu váže, může časem pominout, že člověk, se kterým si kámen spojuješ, může z tvého života odejít. Nic není navždy. Vybírej si kámen jako svobodná bytost a nevytvářej si na něm závislost. Nezapomeň, že je to stále jen kámen – může se rozbít, ztratit nebo pro tebe časem

ztratit hodnotu. Hledáš-li celoživotního průvodce, obávám se, že s jedním kamenem (a nejspíš ani s místností plnou kamenů) si nevystačíš.

Dalším mýtem, který provází výběr kamene, je přesvědčení, že

větší = lepší.

Věříš, že velikost kamene mu zajistí větší účinnost? No, může a nemusí. Tak si to představme – koupím si VĚÉÉELKÝ KÁMEN, protože věřím, že bude působit jako harmonizátor prostoru. Donesu si ho do svého pokojíčku nebo třeba malého bytu. Opravdu tam je dostatek prostoru na takovýto kámen? Skutečně ho potřebuju v takové velikosti? A co když vlastnost, kterou pro mě kámen symbolizuje, je něco velmi osobního? Opravdu si přeju, aby se mě každý, kdo vstoupí do místnosti, ptal, proč jsem si pořídila tento velký kámen? Protože přesně to se může stát. Čím větší, tím více přitahuje pozornost.

Amethyst

Ale možná, že žiju ve velkém domě s ohromnou zahradou. Tady pak budu zvažovat, jestli malický kámen vynikne, jestli jeho „působení“ nezanikne v tak velkém prostoru. Na druhou stranu i malický diamant nebo rubín dokáže přitáhnout velkou pozornost, zejména pokud uzpůsobím prostor okolo něj a nechám ho vyniknout a zazářit. Uvědom si, že i ten nejmenší kamínek je pořád tentýž kámen – malý kousek, který byl oddělen z kusu velkého (a zde si můžeš klidně představit rozměry velikosti hor). Platí, že i v malém semínku se nachází celý strom.

Kapitolku o mýtech uzavírám velmi ošemetným tématem:

barvený, či přírodní?

Je lepší kámen obarvený (dobarvovaný), nebo přírodní? Záměrně píšu *ošemetné téma* namísto *mýtus*, protože se domnívám, že přírodní je skutečně lepší = čistší, snadněji využitelný...

Osobně upřednostňuji kameny bez obarvení. Například když vidím zvonkohry z plátků achátů zářící jasně reflexní růžovou a zelenou barvou, je to něco, co bych si do svého prostoru nepověsila. Tento typ obarvení se mi zdá příliš násilný, měnící podstatu kamene.

Při koupi obarveného kamene se navíc vystavuješ riziku záměny kamene. Například názvem tyrkys bývá někdy nesprávně označován howlit nebo magnezit obarvený na modro, jehož správný název by měl znít tyrkenit. Někdy se také můžeme setkat s tyrkenity, které jsou ve skutečnosti rekonstruovanou formou kamene – doopravdy jde o jakousi slepeninu ze „zbytků“ tyrkysu!

Na trhu se vyskytují i kameny obarvené za pomoci ozařování – jde hlavně o citríny nebo záhnědy, které při ozařování získají silný barevný odstín. Dále můžeš narazit na tzv. aqua aura krystaly – opět se jedná o upravovaný křišťál.

Čemu se téměř nelze vyhnout, jsou dobarvované kamenné korálky – zde se barva u velkého množství druhů kamene zvyrazňuje, jelikož korálky jsou vyráběny často z méně kvalitního materiálu. A je to pochopitelné – bylo by skutečně škoda nadělat z nádherně vybarveného neporušeného velkého krystalu záhnědy mrňavé korálky, u nichž původní krásná geometrie krystalu nebude na první pohled vůbec patrná.

Pokud máš ale možnost volby, doporučuji spíš kameny přírodně zbarvené. Příroda nabízí bohatě barevnou paletu a určitě je z čeho vybírat.

Přírodně zbarvené kameny

Barvené kameny

JAK NA VÝBĚR KAMENE

Kdo se má vyznat v takovém množství kamenů? Jak nenabízet? I mezi prodejci se občas může vyskytnout někdo, kdo neúmyslně prodá tyrkenit zaměněný za tyrkys (hodnota těchto dvou kamenů se přitom výrazně liší). Nemluvě o těch, kteří klamou záměrně za účelem zvýšení zisku.

Když se člověk snaží vybrat „dobrý kámen“, učí se také vybírat si „dobré prodejce“. Já osobně nakupuji kameny od lidí, kterým věřím, považuji je za čestné, přátelské, otevřené. Kameny z jejich rukou pro mě mají záruku kvality – takové, kterou v sobě nesou už samotní lidé. Způsob, kterým kameny vybírám, je založen na volbě srdce i rozumu. Jedině tak si za svým výběrem mohu stát a budu s ním ve všech ohledech spokojená.

Chceš si vybrat kámen podle sebe?

Nabízím ti seznam toho, čemu můžeš při výběru věnovat pozornost. Zbytek je pak na tobě.

Nejprve ti ale doporučuji položit si tři základní otázky:

Proč chceš mít kámen? Případně: Proč chceš někomu pořídit kámen?

Je pro tebe podstatná cena, kterou za kámen zaplatíš? Pokud je odpověď ano, smíř se s případným omezením výběru (velikost či druh).

Do jakého prostoru kámen pořizuješ? Jedná-li se o kámen „na tělo“ (náušnice, náhrdelník, náramek), bude ho daná osoba chtít takto využít?